

Nieuwe GR-Hageland

Een streek-GR als kroon op het Hageland

20

Op Weg 3/04

In het Hageland passeerden tot nog toe de GR 512 (van Bierbeek naar Diest) en de GR 128 (van Leuven naar Zoutleeuw). De nieuwe streek-GR Hageland verbindt deze twee GR's via nieuwe paden en een stukje GR 5 met elkaar tot één grote wandelronde van het Hageland. De nieuwe verbindingen zijn geel-rood geschilderd, Vlaanderen is dus een nieuwe streek-GR rijker.

Hageland

Is het Hageland als wandelland je onbekend? Dan heb je dit gemist: heuvelruggen en eindeloze vergezichten, eeuwenoude bochtige wegen tussen dorpen en gehuchten, onooglijke kapelletjes en imposante kerken, duizenden wijnstokken, metersdiepe holle wegen, blootliggende ijzerzandsteenbanken, in nevels gehulde beekvalleien, plakken vette Haspengouwse leemgrond, herfstbossen en steegjes in oude stadjes. En op de terrasjes is er keuze tussen een Aarschotse of Diestse bruine, een Hoegaards witbier, een Liëfs drupke of een goudgele Hagelander.

Wijn en Demer

Ervaren wandelaars krijgen de hele GR, zowat 140 km) rond in vijf dagetappes van 25 tot ruim 30 km, maar je kan er uiteraard meer en dus kortere dagtochten aan besteden. Door combinatie met het uitgebreide netwerk van plaatselijke wandelingen ontvouwt zich een brede waaier van wandelingen voor een hele of een halve dag.

De **eerste etappe** van de grote lus gaat van Leuven naar Aarschot en is 31 km lang. In **Leuven** vertrek je via de stadsvariante van de GR 128, de *Vlaanderenroute*. Na de doortocht van het Provinciaal domein in Kessel-Lo kom je op de hoofdroute van de GR 128. De Kesselberg zet meteen de toon voor het Hagelandse staplied: klimmen en vergezichten. Later kom je op de GR 512 *Vlaams-Brabant*; het **kasteel Horst** is nu vlakbij. Hier kan het druk zijn: het wondermooie waterslot in de groene Wingebeekvallei is dé trekpleister van de streek.

De volgende top is het wijndorp **Wezemaal**. Voor de beschermde dorpskern moet je even de route verlaten, daarna wenken de Wijngaardberg en de 'stenen muur'. In **Aarschot** kan je kennis maken met de Demergotiek, de Onze-Lieve-Vrouwekerk is er een

schoolvoorbeeld van.

Om in één dag van Aarschot naar Diest te stappen, de **tweede etappe**, moet je meer dan 30 km aankunnen. Eerst krijg je een mooi uitzicht op het kasteel Schoonhoven en **Langdorp**. In **Testelt** ben je weer aan de Demer. De schilderachtige dorpskom wordt beheerst door de watermolen en de kerk. Wie *De Witte* kent weet wat hij daarna kan verwachten: de wereld van Ernest Claes in **Zichem** en omstreken. En daar hoort ook de bedevaart naar **Scherpenheuvel** bij. Ondertussen heb je ook een eind langs de legendarische GR 5 gelopen, in de goede richting nog wel, op weg naar Nice. Via een stukje GR 512 bereik je ten slotte **Diest**.

Brabants Haspengouw

Voor **etappe 3**, van Diest naar Zoutleeuw, moet je ook op 25 km rekenen. Het begint met de beklimming van de Kloosterberg en je prille inspanning wordt beloond met een schitterend uitzicht op de stad Diest. In de buurt van **Kortenaken** maak je een reeks lussen tussen weiden en boomgaarden, over wegen in slechte staat, om een mooie oversteekplaats van de Velp te vinden. Als je daarna ook nog over de Grote

Wandelen tussen wijngaarden

Gete raakt, duikt de imposante St-Leonarduskerk van **Zoutleeuw** al in de verte op.

Op de zowat 50 km terug tot in Leuven (**etappe 4 en 5**) kom je in geen steden of stadjes meer, hoewel je in een grote bocht rond Tienen draait. In de buurt

Inwandeling op zondag 6 juni

De GR-Hageland wordt officieel voorgesteld op zondag 6 juni (dan is het ook Hagelanddag). Grote Routepad doet dat met een dagtocht. Vertrek in Wezemaal (parking centrum) om 11 uur (eigen picknick meebrengen). Rond 13.30 u aankomst bij het Horstkasteel in Sint-Pieters-Rode, waar het officiële programma plaats heeft. Om 14u start dan bij het kasteel van Horst een begeleide wandeling in het kader van de *'Bottinewandelingen in het Hageland'*, via de GR en het lokale wandelnetwerk terug naar Wezemaal. GR-wandelaars komen zo terug bij hun startpunt. Info: VVV Hageland, tel. 016-31 18 60, toerisme@hageland.be.

van **Drieslinter** moet je aan de Grote Gete droge voeten zien te houden, en ook de Kleine Gete geeft kans op nat schoeisel. Als je daarna links *Ardevoortstraat* en rechts *rue d'Ardevoor* leest, weet je dat je aan de taalgrens bent. Je verlaat nu voor een paar uur het Hageland voor *le Brabant Wallon*.

Na het lusje van **Hélécine** zie je van Tienen dus enkel de skyline. **Hoegaarden** is Haspengouw en staat rijkdom uit. Daarna kan je tussen de vergezichten door verder bladeren in een levensechte cursus kerkelijke bouw-

Wandelrecreatie, wandelvakanties

De GR-Hageland is zowat 140 km lang, maar de nieuwe trajecten werden ook afgestemd op de bestaande lokale wandelpaden. Zo is een fijnmazig wandelroutenetwerk ontstaan. Zowel via verblijfs- als trekkerstoerisme behoort een langdurende verkenning van het Hageland nu tot de mogelijkheden. Een dagwandeling is snel uitgestippeld, gezien de vlotte bereikbaarheid met openbaar vervoer kan je vertrekken waar je wil. In combinatie met plaatselijke wandelingen ontstaan veel mogelijkheden tot het maken van lussen in alle afstanden. Maar ook een vijfdaagse, redelijk zware tocht van Leuven naar Aarschot en over Diest, Zoutleeuw en Tienen terug naar Leuven, of in vier dagen van Diest naar Zoutleeuw, Tienen, Holsbeek en terug naar Diest, is nu gesneden brood. Later zullen specifieke wandelarrangementen uitgewerkt worden.

kunst. De St-Catharinakapel in Houtem, de Sint-Janskerk in Hoxem en de Sint-Pieters-Bandenkerk van Willebringen zijn prachtig illustratiemateriaal. In **Bierbeek** zorgen de hofsteden uit verschillende perioden voor de cultuurhistorische noot. Meteen één van de laatste noten, want het GR Hagelandlied is uit. Als je de Philipsbuilding en de toren van de universiteitsbibliotheek ziet, besef je dat dit **Leuven** moet zijn.

Kasteel van Horst

Het Hageland: steeds nieuwe panorama's

Van bosland naar wijnland

Zoek in het Hageland geen hagen! De naam Hageland is afgeleid van het Middelnederlandse *hage*, dat verwijst naar *een bosje van dicht kreupelhout*. De oudst bekende vermelding van de term *Hageland* dateert van 1528. Men ging toen de streek tussen Demer, Gete en Velp *bosland* of *Hageland* benoemen, omdat ze door haar overheersend beboste karakter zo schrill afstak tegen de open landschappen van de omringende Kempen en Haspengouw.

De definitieve aanval op het bosland werd pas in de 19de eeuw ingezet. Uit die periode stamt het beeld van de vele naakte Hagelandse heuvelruggen met her en der verspreid staande kleine boerderijtjes, oorspronkelijk nog in leem, vanaf de jaren 1880 in baksteen. De bewoning spreidde zich uit langs de wegen, een evolutie die tot vandaag aanhoudt. Ook in het Hageland kan de lintbebouwing niet tot staan worden gebracht.

Omstreeks 1200 verschijnt op de zuidelijke hellingen de wijnstok en in de 14de eeuw heeft elk Hagelands dorp wijnstokken. Maar daarna zijn we verschillende eeuwen hun spoor bijster. In Wezemaal is er in de eerste helft van de 19de eeuw een korte heropbloei. Na de Tweede Wereldoorlog is er nog eens een schuchtere poging. Vanaf 1982 kent de Hagelandse wijn een nieuw elan en de bodem van de fles is nog lang niet in zicht.

Een GR-product

De nieuwe route is een initiatief van **VVV Hageland** en IGO Leuven (Intergemeentelijk Opbouwwerk Arrondissement Leuven). De concrete realisatie en het werk te velde gebeurden volledig door medewerkers van Grote Routepaden. VVV Hageland geeft ook een begeleidende wandelgids uit onder de titel *Bottinewandelingen in het Hageland*. Die verwijst naar het aanbevolen schoeisel voor de soms drassige paden. Initiatiefnemer van het eerste uur is **Marc Dillen**. Marc is fervent GR-wandelaar en streekgids, gespecialiseerd in

religieuze symboliek. Op zijn verkenningstochten in het Hageland groeide bij hem het plan voor een grote toer. Eerst organiseerde hij twee- en driedaagse tochten, maar hij zou pas rust kennen als hij al zijn ideeën kon samenbrengen in één grote, echte streek-GR. Hij zette de ontwerptraçes op kaart en schreef ook de teksten voor de gids, waarvan hij hoopt dat die binnenkort ook zal verschijnen in de vorm van een echte GR-topogids.

Marc Dillen is vooral gefascineerd door het feit dat je als wandelaar in het centrum van het land nog zo'n uitgestrekte brok natuur vindt. "De reeks vergezich-

Rondom het Hageland

ten waarvan men geniet zijn uitzonderlijk in Vlaanderen. Het Hagelandse binnenland heeft in de loop van de geschiedenis vele perioden van 'onderontwikkeling' gekend en bleef dus redelijk ongerept. De welvaart en de rijkdom waren weggelegd voor de steden aan de rand en voor het vruchtbaarder Haspengouw. Daartussen was er, naast een bloeiend boerenleven, niets. Behalve de E 314, die je een paar keer niet kan vermijden, zijn er weinig storende elementen. En als je na een dag stappen nog zin hebt in een brok cultuurhistorie, dan zijn Leuven, Aarschot, Diest en Zoutleeuw de geknipte etappeplaatsen", aldus Marc Dillen.

Vlaamse wijn

Ook voor **Marc Bils**, in zijn vrije uren een onmisbare steunpilaar binnen Grote Routepaden, is de GR Hageland een droom van lang geleden. Hij werkte de westelijke tak van de plannen van Marc Dillen in detail uit, en spijkerde ze bij in ware GR-traditie: waar het maar kan beton vermijden. Wie bang is voor een spatje modder blijft dus beter weg van zijn zigzaggend tracé tussen Holsbeek en Testelt.

Wijn en heuvels zijn voor Bils de charme van het Hageland: "Dat hier na een lange onderbreking opnieuw wijnstokken gedijen, dat we hier kunnen ver-

pozen bij een *pinot* van eigen bodem – met een *gecontroleerde oorsprongsbenaming*, wat, toegegeven, in het Frans misschien beter klinkt – vind ik echt een opsteker. Op de route is dit aspect nooit ver weg, we passeren minstens vijf of zes wijngaarden. De Wijngaardberg met de 'stenen muur' in Wezemaal is dus mijn droomplek. Een verrassingsmoment is voor mij ook de 's Hertogenheide, een zandpanne omgeven door bossen, even voor Aarschot."

Marcel Philips is de derde man die de droom hielp realiseren. Hij realiseerde te velde de oostelijke tak tussen Diest en Zoutleeuw. Ik kon hem een paar keer vergezellen op zijn talrijke verkenningen en onderweg ook zijn strijd meemaken met de grootgrondbezitters, die geen 'vreemd volk' op hun domein dulden. Maar ik kon vooral genieten van de verrassende eendelige panorama's in de buurt van Kortenaeken en de Ransberg. En ik weet nu ook waar Miskom ligt. Marcel toonde me ook de indrukwekkende uitzichten op de Sint-Leonarduskerk van Zoutleeuw. Komende uit Drieslinter en Helen, op de geklasseerde Jan Van Heelu-kasseiweg, krijg je ze in het vizier: een immense kerk met daarrond alleen maar velden en bomen. Een schitterende plek.

*Tekst: Johan Lauwerier
Foto's: Ludo Dillen*

ATLAS & ZANZIBAR REISBOEKHANDEL - MAP SPECIALIST

■ Kortrijksesteenweg 19
9000 Gent
tel & fax 09 220 87 99
atlas.zanzibar@skynet.be

■ Kortrijksesteenweg 1036
9051 Gent
tel 09 371 41 01
atlas.zanzibar.as@skynet.be
e-commerce: www.manymaps.com

Nomade is verhuisd !
Mooie, zonnige winkel
met een gezellige
ontmoetingshoek

*De betere reisboekhandel
voor de fiets(st)er
en de wandelaar(st)er*

REISVARING • GOEDE SERVICE • UITGEBREIDE VOORRAAD

Reisboekhandel Nomade • H. Hooverplein 17 • 3000 Leuven
Tel.: 016/22 66 96 • Fax: 016/20 37 93
E-mail: info@nomade.be • Website: www.nomade.be

EIGEN-WIJZE® REIZEN BELGIË

Fietsen en wandelen voor fijnproevers !

Vismarkt 6 • 3000 Leuven (A 5987)
Tel. : 016.624762 • Fax : 016.624763
eigenwijze@skynet.be - http://www.eigenwijze.be

*Tip: Individuele fiets- en wandelvakanties ook tijdens onze winter:
Andalucia, Azoren, Algarve - Madeira, Marokko, Mexico ...*

Info

Gids

VVV Hageland geeft een route-gids van de GR-Hageland uit. Die bevat een volledige routebeschrijving in etappes met toeristische achtergrondinformatie, een overzichtskaart, suggesties voor luswandelingen, een korte geografische en historische schets van het Hageland, informatie over openbaar vervoer en logiesmogelijkheden.

Bewegwijzering

De delen van de GR 512, GR 128 en GR 5 zijn wit-rood bewegwijzerd, de nieuwe delen geel-rood (streek-GR).

Informatie

VVV Hageland: Aarschotsesteenweg 212, 3010 Leuven, tel. 016-31 18 60, toerisme@hageland.be, www.vvhageland.be

Min Takwisse en Isabelle De Wit
Kortrijksesteenweg 2, B-9000 Ghent Tel: 09/220.87.99
www.atlaszanzibar.be

fietsen - kleding - fietsaccessoires en benod. - reizen - alle toeristische
fietssteden wereldwijd: wij geven raad uit eigen ervaring!